

→ İSİM - İSİM MALİYE ÇALIŞMASI / GÜNCEL

***İKTİSATTAKİ-----> genel denge--->> WALRAS
kısmi denge--->>MARSHALL

***MALİYEDEKİ-----> genel denge--->> **SAMUELSON**
kısmi denge---->>BOWEN

-----
*Tam kamusal mal - yarı kamusal mal *ayrım ve tanımını* yapan : **SAMUELSON**
*Mali iktisat deyimini ilk ortaya atan (mali iktisadın kurucusudur) : **SAMUELSON**
*İKTİSADİ RASYONALİTE YAKLAŞIMI - **SAMUELSON:** Devlet piyasanın üretmediği malları üretsin.
*Bölünebilen mallar piyasa;bölünemeyen devlet üretmeli : **SAMUELSON**

-----
* Erdemli mal erdemsiz mal ayrımını yapan : **MUSGRAVE**

*tam istihdam bütçe açığına alternatif bir ölçü olan "*Mali Kaldıraç*" kavramını öneren : **MUSGRAVE**

* **Musgrave**==> kamusal malları sosyal ihtiyaçları gideren mal ve hizmetler olarak tanımlar.

*Devletin klasik mali fonksiyonları : **R.MUSGRAVE**

* **MUSGRAVE** YAKLAŞIMI==> Bütçe (maliye) politikası yoluyla devletin kaynak tahsisi, gelir dağılımı ve iktisadi istikrarı sağlama amaçlarını gerçekleştirebileceğini savunan, devlet faaliyetleri hakkındaki yaklaşımdır.

-----
*verginin *extrafisca/* fonksiyonunu (*eko. ve sos. hayata müdahale olarak kullanılması*) ilk defa ortaya koyan : **WAGNER**

*Kamu harcamaları sürekli artış kanunu : **WAGNER**

** **WAGNER** KAMU HARCAMALARI HEP ARTAR DİYORDU . H. CARTER GELDİ VE DEDİ Kİ
" Bak sevgili kardeşim, evet artar ama bu bizim ülkede farklı". her ülkede artışın NEDENİ aynı değil.. köşede oturan **solomont ve fabricant da her ülkede aynı değil diye uzaktan bağırdı..**

*Verginin gelir sağlama fonk.yanında ekonomik ve sosyal hayata müdahale fonksiyonun da bulunması gerektiğini ilk söyleyen: **A.WAGNER**

-----

*Borçlanma *normal* kamu geliridir diyen : **ABBA LERNER**

* *Yaşam boyu* harcamaların vergilendirilmesini savunan : **KING**

*Vergiyi *toplumsal sözleşmeye* dayandıran : **JJ.RUSSO**

*Vergi herkesin malının tamamının korunması için malından verdiği bir hissedir: **MONTESQUIEU**

*Verginin *ödeme gücüne* göre alınmasını ileri süren : **SMİTH**

Vergi sosyal üretim giderlerine katılma payıdır* : **THIERS

*Vergilemede sınırın aşıldığını gösteren mali göstergeler (*mali kanun*) : **NEUMARK**

*Vergi kamu hizmetlerinden *yararlanma karşılığıdır* diyen :**MIRABOU'dur.**

Yani Vergi ,devletin kişilere sunduğu hizmetlerin bir bedelidir demıştır..

..*

verginin tek bir kaynaktan alınmasını öngören : **VAUBAN**

araziyi esas alan görüş : **QUESNAY**

arazideki değer artışlarını esas alan :**HENRY GEORGE**

sermayeyi esas alan görüş : **MENIER VE GIRARDİN**

enerjiyi esas alan görüş : **SCHULLER**

hammaddeyi esas alan görüş : THIERS

..*

O'CONNOR: Sermaye birikimini HIZLANDIRMAK için devletin bütçesinin ilk başlarda küçük tutulduğunu daha sonra da artan kamu mal ve hizmetlerine olan talebin karşılanması ve özel sermayenin korunması amacıyla devletin kamu harcamalarını arttırdığını ileri sürer.

*Vergisini ödeyen mükelleflerin ödedikleri vergi karşılığında yararlandıkları kamu hizmetlerinden sağladıkları fayda ile eğer bu vergiyi ödemeselerdi bu paralarla piyasada sağlayacakları faydaların eşitlendiği noktada **vergileme sınırına** ulaşılabacağını söyleyen : **HIGGINS**

*BAUMOL : parasal dışsallıkları **yalancı dışsallık** olduğunu öne sürer.

***Nispi verimlilik yaklaşımı : BAUMOL**

*BAUMOL: Kamu harcamalarının artışının, kamu kesiminin üretim fonksiyonunda kullanılan girdilerin fiyatlarında ortaya çıkan artışlardan kaynaklanabildiğini belirtmiştir.

*MİSES -HAYEK : Stagflasyon kavramını ilk kez açıkladı..

*TİNBERGEN : iktisadi istikrarı sağlamada , kamu kesiminin *ağırlıklı* olduğu bir ekonomik sistem daha başarılıdır.

*BUCHANAN: pür maliye politikası

*BARONE : vergi *siyasal* bir fiyattır..

*ODLE : politik aşamalar tezi..

*DIŞSALLIK===>

İLK bahseden ADAM SMİTH,

İLK İNCELEYEN WİCKSELL,

İLK ANALİZ EDEN MARSHALL.

*Dinamik durağan teknolojik dışsallık : MARSHALL

*Statik durağan teknolojik dışsallık : **PİGOU**

*Reel harcama - transfer harcaması ayrımı : **PİGOU** yaptı..F.DUE daha detaylı hale getirdi

*Refah (ödeme gücü) teorisi : **A.C.PİGOU**

*Marjinal analiz yaklaşımı : **PİGOU**, DALTON

***PİGOU**===> Kamu harcamalarını milli ekonomide üretim kapasitesini arttırıp arttırmamasına göre sınıflandırmıştır.

*Kamu harc.sosyal refah yaklaşımı : **PİGOU** DALTON

* **PİGOU** ==> MÜKELLEFLERİN VERGİLEME SONUCU KATLANDIKLARI MARJİNAL MALİYET İLE DEVLETÇE YERİNE GETİRİLEN HİZMETLERİN KARŞILAŞTIRILIP "VERGİLEME SINIRININ" BUNA GÖRE TESPİT EDİLMESİ GEREKTİĞİNİ SAVUNMUŞTUR.

* KAMU HARCAMALARINI HARCAMALARIN SAĞLADIĞI FAYDALARIN NİTELĞİNE GÖRE SINIFLANDIRAN ===> **KAHN**

*Gönüllü mübadele teorisi : E.LİNDAHL

*Sosyal denge teorisi : GALBRAİTH

*Arz yanlı iktisat : A.LAFFER

*KENDİSİNE VERİLEN GÖREVİ SORU SORMADAN YERİNE GETİREN BÜROKRATA RASYONEL BÜROKRAT DİYEN ==> WEBER. / KAMU EKONOMİSİ.

*Devletin düzenleyici fonk.yaklaşımı : JACKSON VE BROWN

*Müdahaleci devlet yaklaşımı : KEYNES

*Sosyal tercihlerin belirlenmesi : DOWNS

*Sosyal tercihlerin *bağdaştırılması* : WİCKSEL, BUCHANAN

*Borçlanma normal kamu geliridir : LERNER

KAMU TERCİHİ YAKLASIMI (buchanon- tullock- niskanen)

MCKEAN<-----seçmenler----->max hizmet, min vergi

DOWN<-----politikacılar----->max oy, max vaad

NİSKANEN<-----bürokratlar----->max butce

TAYLOR<-----baskı grubu----->max rant

KAMU BORÇLANMASI İLK OLARAK CHARLES DAVENANT İLE DAVID HUME TARAFINDAN İNCELENMİŞTİR...

***Yansımayı belirleyen mikro ekonomik koşulları,fiyat teorisinden hareketle tespit etmeye çalışan yazar Seligman' dır..

Kamu harcamalarındaki ilave artış talebinin vergilerle karşılanmasını ve yasama organının onayına tabi tutulmasını öneren maliyeci **Wicksell'dir.**

**** **Bütçe konusunda genel kabul gören , " Bütçe devletin belli bir süre içindeki gelir ve giderlerini tahmini olarak belirleyen,gelirlerin toplanmasına,giderlerin yapılmasına izin veren bir tasarruftur". tanımıyla ünlü MALİYECİ : E. Allix**

Kamu harcamalarında **hızlandırıcı mekanizmasının öncüsü Aftalion'dur.

* **DALTON == =>** Kamu harcamalarını bir mal ve hizmet karşılığı olup olmamasına göre sınıflandırmıştır.

*SOSYA REFAHIN ARTMASI YAKLAŞIMI / P I G O U - D A L T O N :

Kamu harcamalarının sosyal faydası sosyal maliyetine eşitleninceye kadar kamu harcaması sürdürülmelidir.

*Olanaksızlık /imkansızlık teoremi : ARROW

** Arrow'a karşı çıkışı ile tanınan ve bireylerin risk altında fayda maksimizasyonu motifi ile hareket ederek siyasal karar alma sırasında rasyonel davranacakları görüşünü ileri süren teorisyen **COLEMAN'DIR.** (KÖLE ADAM :D)

***Demokrasinin ekonomisi teorisi :DOWNS**

***Hükümetin görünmez eli teorisi : MC KEAN**

***Oylamanın ortanca seçeneği: BLACK**

***Maliyetlerin minimizasyonu : BUCHANAN VE TULLOCK**

***Bürokratik üretim modeli : NİSKANEN**

***Temsili hükümetin ekonomik teorisi : BRETON**

***Amaç araç değişken falan filan : TİNBERGEN**

***Negatif gelir vergisi : M.FRIEDMAN**

***Sağladıkları faydalara göre kamu harcamalarını inceleyenler : COHN, PLEHN**

**İmkansız Üçleme Hipotezi (trilemma ya da tridilemma) ----->Frankel
İmkansız Üçleme Hipotezini GELİŞTİREN de Mundell-Fleming'dir..**

*Kamu harcamalarının hem mutlak hem milli gelire oranla nispi bir artış gösterdiğini söyleyen: CARTER ADAMS

*Wagner'in artış kanunun çürüyeceğini iddia eden: F.NİTTİ

* NİTTİ: Savaşı savunmayı çıkardığımızda aslında kamu harcamaları hiç artmıyor diyor !!

*Kamu harcamalarının sıçramalı artış yakl. : PEACOCK, WIESEMAN

*Kamu harc.milli gelirin %25i geçmeyeceği : COLIN CLARK

*Kamu harc.devlet faaliyetleri trendinin eseri : SOLOMON
FABRICANT

*Ekonomik kalkınmanın aşamaları : ROSTOW

*Kamu harc.artışın en azından belli bir süre için dahi olsa milli hasıladan daha hızlı yükseleceği: PYLE

* PYLE: Kamu harcamalarının artış hızı MG'den her zaman değil, dönem dönem yüksek.

*Kamu harc.maksimizasyon yak : BUCHANAN, TULLOCK VE DOWNS

*Türk vergi sistemi hakkında rapor düzenleyen ve arazi vergisinin arazinin potansiyel hasılası üzerinden alınmasını öngören : **NICHOLAS KALDOR**

* **KALDOR**, TÜRKİYE İÇİN POTANSİYEL HASILA VERGİSİNİ BİR SERVET VERGİSİ OLARAK ÖNERMİŞTİR.

*Spekülatif para ve sermaye akımlarını canlandırmak amacıyla önerilen vergi : **TOBİN VERGİSİ**

*Devletin vergi toplamasına bağlı olarak ortaya çıkacak etkinlik kaybını en aza indiren mal vergisi : **RAMSEY VERGİSİ(FRANK RAMSEY)**

(ekonomik işleyişte talebin fiyat esnekliği yüksek olan mallarda daha düşük, talebin fiyat esnekliği düşük olan mallarda daha yüksek vergi oranlarının belirlenmesi, gerektiğini belirtmiştir.)

*Vergi oranları ve vergi hasılatı arasındaki ilişki : LAFFER (BKZ: LAFFER EĞRİSİ)

***Sübvansiyonun yansımaları : DALTON**

_**

*Kaynak teorisi : VON HERMAN

*Safi artış teorisi : GEORGE SCHANZ , HAİĞ

_**

*Devri (konjonktürel) bütçe teorisi : ALVİN HANSEN (**ha sen DEVirdin ha ben :D**)

*Telafi edici bütçe teorisi : WILLIAM BEVERİDGE

*Vergilerdeki bir kesinti kullanılabilir gelirden ve otomatik olarak aynı oranda tasarruflarda bir artış meydana getirir → **RİCARDOCU DENKLİK TEORİSİ**

* BUCHANAN - TULLOCK YAKLAŞIMINDA MALİYETLERİN MİNİMİZASYONU: DIŞSAL MALİYETLER KARARLAR OYBİRLİĞİ İLE ALINMA MIŞSA ÇIKAR. OYBİRLİĞİ DURUMUNDA DIŞSAL MALİYET SIFIRDIR.

* MEKANİK DEVLET: LİBERAL MİNİMAL DEVLET

*Anayasal iktisat : HAYEK, TULLOCK, BUCHANAN

***% 25 'i ile tanıdığımız COLİN CLARK amcanın teorisinin adı " SOSYAL DENGELİK YAKLAŞIMI" İMİŞ.. Bu amca meğersem %25 - % 75 ayırımından bir dengeli kastediyormuş.

Sosyal Denge Yaklaşımı: Toplum fertlerinin talep ve tercihlerini veri olarak kaynakların, kamu ve özel kesim arasında belirli bir oranda (%25-%75) optimal dağılım noktasını belirlemeye çalışan görüşür..

***KAYNAKLARIN ETKİN TAHSİSİNİN MALİYETSİZ PAZARLIK VARSAYIMI İLE MAL VARLIĞI HAKKININ KİME VERİLDİĞİNE BAĞLI OLMAKSIZIN ORTAYA ÇIKMASI **COASE TEOREMİDİR..**

***SAVUNMA HARCAMALARI EKONOMİK İSRAFTAN ÖTEYE GEÇEMEZ! DİYEN? DALTON. AYNI ZAMANDA DALTON KAMU HARCAMALARINI BİR MAL VE HİZMET KARŞILIĞI OLUP OLMAMASINA GÖRE SINIFLANDIRIR.

**SİMON KUZNETS ===> KAMU HARCAMALARININ ARTIŞ NEDENİ====> TOPLUMSAL REFAH HARCAMALARI VE SAVUNMA HARCAMALARININ ARTMASIDIR.... DEMİŞTİR..

**MORRIS FIORINA - ROGGER NOLL == => KAMU
HARC. ARTIŞI BÜROKRASİNİN GENİŞLEMESİNE
BAĞLAMIŞLARDIR.

** POOLE == => KAMU HARCAMALARININ ARTMASINI
EKONOMİNİN GELİŞMESİNE BAĞLAMIŞTIR..

****PLANLAMA - PROGRAMLAMA - BÜTÇELEME SİSTEMİ
==== => CHARLES HITCH.**

***VERGİLEME KAPASİTESİ TANIMI =====> LAFFER.

By med72